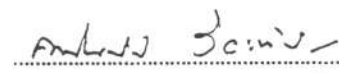

ชื่อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและดูแลบุตรขณะเจ็บป่วย
ด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก ของมารดาในชนบท
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์   นางสุรรยา หังทอง
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุมมาล ธนาเศรษฐ์องกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เฟลินพิศ วิยะทัศน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนุสรณ์ สุนทรพงศ์)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันและดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของมารดา และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมการป้องกันและดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของมารดา รวมทั้งศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกันและดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของมารดา ในชนบท กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ มารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งบุตรเคยเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และอาศัยอยู่ในชนบท นอกเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 175 คน ซึ่งได้มาโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของมารดาในชนบทที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน และหาความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน และใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และปัจจัยทำนายโดยวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการป้องกันและดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของมารดาในชนบท ส่วนใหญ่มีระดับปานกลาง ร้อยละ 67.5 และ 74.3 ตามลำดับ
2. ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของมารดาในชนบท ได้แก่ ความรู้เรื่องโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก การมีเวลาในการดูแลบุตร การได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ และการสนับสนุนทางสังคม
3. ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของมารดาในชนบท ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม ความรู้เรื่องโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก และการมีเวลาในการดูแลบุตร โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 23.9
4. ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของมารดาในชนบท ได้แก่ ความรู้เรื่องโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก การได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ การสนับสนุนทางสังคม และการมีเวลาในการดูแลบุตร โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 31.0

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ คือ ในการดำเนินโครงการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กในชุมชน ควรเน้นให้ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายที่มารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลี้ยงดูบุตร ได้แก่ สามียุอาวุโสในครอบครัวและชุมชน นอกจากนี้ ควรมีการศึกษาหารูปแบบที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันและดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก

THESIS TITLE : FACTORS RELATED TO ILLNESS PREVENTIVE BEHAVIOR
AND CARE OF RURAL MOTHERS TO CHILDREN WITH ACUTE
RESPIRATORY INFECTION
AUTHOR : MRS. SUJANYA THANGTHONG
THESIS ADVISORY COMMITTEE :

Sukumal Thanasate-angkool.....Chairman
(Associate Professor Sukumal Thanasate-angkool)

Plernpit Viyatatsana.....Member
(Assistant Professor Plernpit Viyatatsana)

Anusorn Suntarapongsa.....Member
(Assistant Professor Anusorn Suntarapongsa)

ABSTRACT

This descriptive study was designed to investigate illness preventive behavior and care of rural mothers for Acute Respiratory Infection in Children (ARIC), and to examine relationship between Predisposing, Enabling and Reinforcing factors and their behavior. Furthermore, factors predicting illness preventive behavior and care of mothers for ARIC, were also explored. One hundred and seventy-five mothers, whom their under five years old children, had illness with ARIC in the past year, and lived in rural area of Maung District Khon Kaen Province, were selected as the sample of the study by the multistage cluster sampling technique. The interview questionnaire was developed and validated by seven experts. The questionnaire's reliability was tested by Kuder-Richardson 21 and Cronbach's Alpha Coefficient. All data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation and Stepwise multiple regression. Research findings were as follow:

1. Illness preventive behavior and care of rural mothers for ARIC were mainly at moderate level of 67.5% and 74.3%, respectively.

2. There were correlations between Predisposing, Enabling and Reinforcing factors on illness preventive behavior and care of rural mothers for ARIC, with knowledge about ARIC, perceptions on ARIC, time for children care, obtaining information about ARIC from various sources, and social support.

3. Factors predicting illness preventive behavior of rural mothers for ARIC were social support, knowledge about ARIC and time for children care, at 23.9%

4. Factors predicting rural mother's care for ARIC were knowledge about ARIC, information about ARIC from various sources, social support and time for children care, at 31.0%

Result suggest that the implementation of program for all preventive and control of Acute Respiratory Infection in Children in community should be emphasized on family and community participation. The target group should be mothers who had children under 5 years old and other children care givers such as husband and elderly in the family and the community. For further research, the effectiveness and the efficiency of pattern for preventive behavior and children care during ARIC should be explored.